

Такий тип моделювання забезпечить можливість подальшого професійного саморозвитку та самоудосконалення майбутніх інженерів-електроенергетиків.

Список використаних джерел:

1. Бацуровська І. В. Етапи побудови педагогічної моделі підготовки магістрів до освітньо-наукової діяльності в умовах масових відкритих дистанційних курсів: алгоритм моделювання / І. В. Бацуровська // К.: Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – 2015. – С. 37-41.

2. Самойленко О. М. Особливості технологічних підходів до навчання / О. М. Самойленко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 2. – С. 266-274.

3. Стойкова В. Моделювання профільного навчання в регіоні: діагностико-прогностичний підхід / В. Стойкова // Імідж сучасного педагога. № 8/9. – С. 114-117.

4. Триус Ю. В. Інформаційно-аналітична система управління навчальним процесом ВНЗ / Ю. В. Триус, І. В. Стеценко, І. В. Герасименко, В. Г. Гриценко // Інформаційні технології в освіті. – 2011. – Вип. 9. – С. 40-49.

Кравченко С.О.

аспірант,

Полтавський університет економіки та торгівлі;

Медьєши Ю.С.

методист;

Рарицька А.П., Нестеренко А.Ю.

студенти,

Кам'янський державний енергетичний технікум

АНАЛІЗ РІВНЯ ФОРМУВАННЯ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ КАДЕТ

На сучасному етапі розвитку України головними національними ресурсами є інформація і комунікація. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) – це величезні потоки зберігання, накопичування та обробки величезної кількості інформації з усіх сфер життя.

Щоб розкрити питання застосування ІКТ в освітньому процесі студентів-екологів КаДЕТ нами було проаналізовано відповідну наукову літературу та нормативні документи. В Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ столітті говориться, що «лише за умови зростання освітнього потенціалу суспільства може бути забезпечене впровадження

новітніх інформаційних технологій». У IX розділі «Інформаційні технології в освіті» зазначається, що «пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних ІКТ, що забезпечують вдосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному просторі» [1].

Важливість означеної проблеми зумовлює істотний інтерес до неї науковців, дослідників, педагогів. І тому помітно зросла кількість досліджень, предметом яких стало застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Цій темі в Україні присвячені дослідження таких науковців, як В.Ю. Биков, Я.В. Булахова, О.М. Бондаренко, В.Ф. Заболотний, Г.О. Козлакова, О.А. Міщенко, О.П. Пінчук, О.В. Шестопап та інші. Питання впровадження інноваційних педагогічних технологій у системі професійної освіти досліджують Р. Гуревич, О. Коваленко, А. Нікуліна, Н. Ничкало, В. Радкевич, О. Щербак, В. Химинець, В. Стрельников, Л. Лебедик тощо. Науковими дослідженнями щодо впровадження комп'ютерної техніки та нових інформаційних технологій в освіті займаються такі науковці як А.П. Єршов, М.І. Жалдак, О.В. Майборода, В.М. Монахов, Н.В. Морзе, П.В. Стефаненко, О.К. Філатов та інші. Основні засади інноваційної діяльності ВНЗ розглядаються також в контексті окремих публікацій у науково-популярних та періодичних виданнях. Це вказує на те, що процес дослідження ефективності впровадження ІКТ в освітній простір розвивається та вдосконалюється.

Авторами даної статті було прийнято участь у розробці цього актуального на даний час напряму досліджень. Отримані результати навели на досить неоднозначний висновок, що для повноцінного формування ІКТ-компетенції вирішальним аспектом є наявність у сучасних студентів та викладачів достатньо сформованої ІКТ-грамотності та ІКТ-культури. На нашу думку, ці повноцінно сформовані властивості учасників навчального процесу в свою чергу можуть стати базою для формування ІКТ-компетенції. Під ІКТ-грамотністю ми розуміємо вміння використовувати цифрові технології, інструменти комунікації і / або мережі для отримання доступу до інформації, управління нею, її інтеграції, оцінки та створення для функціонування в сучасному суспільстві. *Комп'ютерна грамотність* (англ. computer literacy) – оволодіння мінімальним набором знань і навичок роботи на персональному комп'ютері. Розглядається нині як вміння, таке ж необхідне, як і вміння читати й писати [2].

Поняття «інформаційна грамотність» вперше було введено в 1977 році в США і використано в національній програмі вищої освіти. Асоціація Американських бібліотек інформаційно-грамотною людиною назвала особистість, яка здатна розвивати, розміщувати, оцінити інформацію і найбільш ефективно її використовувати. ЮНЕСКО

публікує дослідження з інформаційної грамотності у багатьох країнах, дивлячись на те, як інформаційна грамотність в даний час викладається, як вона відрізняється в різних спільнотах і як підвищити обізнаність [3].

В нашому дослідженні вивчався рівень сформованості ІКТ-компетенції в нинішніх студентів-екологів КаДЕТ та викладачів, задіяних в їх. Адже сучасний ринок праці потребує нових фахівців-екологів, а не просто спеціалістів з достатнім рівнем теоретичних знань. Необхідні фахівці який володіють навиками комп'ютерного моделювання екологічних ситуацій, уміють швидко оволодіти професійними програмами.

В січні-лютому 2017 року нами було проведено відповідне дослідження методом анкетування та інтерв'ювання окремих респондентів, де одночасно з досліджуваним питанням також вивчалися чинники вибору професії еколога та мотиви опанування професії.

Дані показали, що вибір професії еколога даними респондентами зроблено напівсвідомо. Майже половина студентів обрали дану спеціальність ситуативно і тому не бачать перспектив в подальшому як фахівці [4].

Також серед даних респондентів спостерігалось, що лише половина (50%) студентів обрала провідним мотивом навчання реалізацію власних схильностей та пріоритетів, що, на нашу думку, є позитивним чинником. Інші мотиви, що також свідчать про зрілість вибору професії та реалістичного ставлення до майбутньої професійної діяльності мають дещо менше значення, але цілком підтверджують наші попередні дослідження про чинники вибору професії даними респондентами, що нинішніми студентами-екологами КаДЕТ вибір професії зроблено напівсвідомо.

На жаль, половина респондентів не усвідомлює характеру професійної підготовки фахівця і не сприймає навчання у даному ВНЗ як першу сходинку, базу для подальшого особистісного та професійного розвитку, що не відповідає сучасним вимогам ринку праці та професійного середовища [5].

Результати визначення рівня володіння ІКТ серед вищезгаданих респондентів наведено в табл. 1 (у відсотках від загальної кількості студентів). Зазначимо, що більшістю опитуваних було визнано одразу декілька варіантів відповідей.

Зведені дані по всій групі респондентів наведено у діаграмі 1.

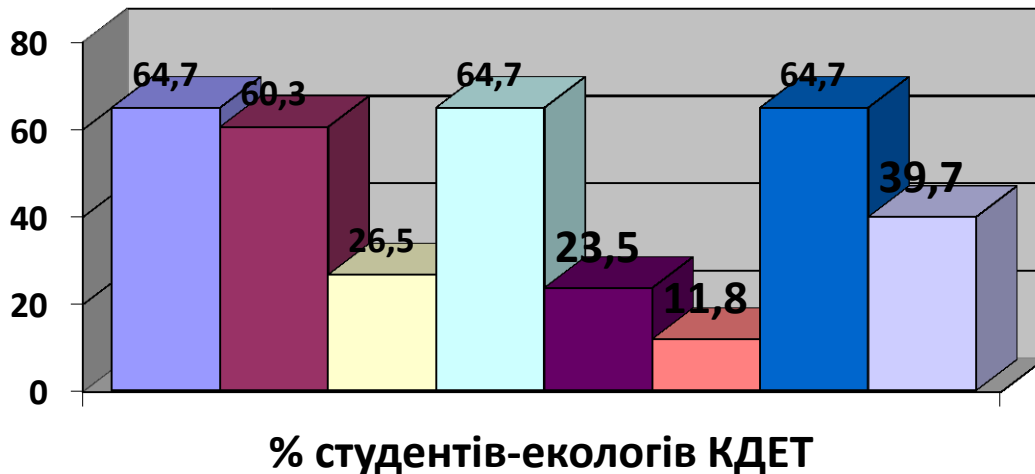
Дані дослідження щодо володіння ІК-засобами та їх використання в навчанні досить красномовні. На наш погляд, рівень володіння ПК та іншими інформаційно-комунікаційними засобами даними студентами досить високий (64,7 %). Показово, що частка власників ІК-засобів є дещо більшою і становить 75 %.

Таблиця 1

**Результати опитування студентів-екологів КаДЕТ
щодо визначення рівня сформованості ІКТ-грамотності**

Показники володіння ІКТ	Визнання пріоритетності групи, % від загальної кількості респондентів				
	I курс	II курс	III курс	IV курс	Разом
Є активними користувачами ПК	26,7	78,9	72,2	75	64,7
Мають власний ПК, ноутбук або планшет	60	78,9	94,4	62,5	75
Використовують вище вказані гаджети лише для ігор, слухання музики, спілкування в соц. мережах	20	31,5	38,8	12,5	26,5
Володіють навичками роботи з PowerPoint, Word, Excel	33,3	73,6	72,2	75	64,7
Володіють навичками роботи з відео редакторами	16	31,5	27,8	25	23,5
Вміють створювати сайти, блоги	8	10,5	16,7	6,3	11,8
Вміють користуватися пошукачами для пошуку необхідної інформації	44	78,9	55,5	62,5	64,7
Використовують ІК-засоби для підготовки до занять, семінарів, рефератів, конференцій	26,7	57,8	38,8	31,3	39,7

Припускаємо, що цей факт і є вирішальним для впевненого володіння ПК та прикладними програмами PowerPoint, Word, Excel (64,7%), що мають найширше застосування в освітньому процесі. Частка студентів, які володіють навичками роботи з відео редакторами становить 23,5 %, а вже вміють створювати сайти, блоги – 11,8 %. Дещо дивує той факт, що майже третина студентів (35,3%), незважаючи на наявність в навчальному плані інформатики, не почувають себе впевненими користувачами ПК, і не можуть повноцінно використовувати можливості ІКТ в навчальному процесі. Вибіркова перевірка цієї групи студентів вказала, що переважна більшість з них не мають власних ІК-засобів.

- Є активними користувачами ПК
- Маю власний ПК, ноутбук або планшет
- Використовую вище вказані гаджети лише для ігор, слухання музики, спілкування в соц. мережах
- Володію навичками роботи з PowerPoint, Word, Excel
- Володію навичками роботи з відео редакторами
- Вмію створювати сайти, блоги
- Вмію користуватися пошукачами для пошуку необхідної інформації
- Використовують ІК-засоби для підготовки до занять, семінарів, рефератів, конференцій

Діаграма 1. Аналіз сформованості показників ІКТ-грамотності студентами-екологами КаДЕТ

Вважаємо, що дана педагогічна проблема виникла тому, що недоліком сучасного стану викладання інформатики та споріднених з нею дисциплін є те, що дані дисципліни в певній мірі не враховують потреби напрямку, за якими здійснюється професійна підготовка. Як наслідок, виникла ситуація, що дисципліни комп'ютерно-інформаційного спрямування частково замикаються в собі, тобто, виконують в основному загально розвивальну функцію, а поліпшення якості підготовки майбутніх екологів залишається другорядною задачею.

А от визначення пріоритетних напрямків використання ІК-засобів вказують, що з навчальною метою їх використовують лише 39,7% студентів, а лише для ігор, слухання музики, спілкування в соц. мережах 26,5%, тобто вони разом із студентами, що не володіють навичками роботи з ПК, однозначно усуваються від використання ІКТ в освітньому процесі. Сумарна частка таких студентів становить 61,8%, і накладається на дані попередніх досліджень, що свідчать про напівсвідомий вибір професії та наявності лише у 50% студентів конструктивної мотивації навчання для реалізації власних схильностей та пріоритетів.

На нашу думку, отримані нами результати досліджень щодо наявності ІКТ-компетенції в сучасних студентів-екологів КаДЕТ та сфери їх застосування, дають впевненість стверджувати, що використання ІКТ в навчальному має значний резерв. Залучення ІКТ сучасними студентами до освітнього процесу значно посилить інтерес до даної професії і збільшить частку позитивно вмотивованих майбутніх фахівців з високим рівнем професійних компетенцій. А педагогічна діяльність викладача повинна залежати від умов розвитку, забезпечення та постійного поповнення її новою інформацією та фактами отриманими в процесі науково-дослідної роботи. Викладач повинен змінити свою роль у системі освіти і стати не авторитарним наставником, а динамічним провідником. Сухе теоретичне викладання дисципліни необхідно замінити на змістовний, швидкозмінний, інформаційно-насичений дослідницький процес.

Список використаних джерел:

1. Указ Президента України «Про Національну доктрину розвитку освіти» від 17 квітня 2002 року, № 347/2002.
2. Антонюк Володимир. Комп'ютерна грамотність як складова професійної компетентності сучасного педагога. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=15&cad=rja&uact=8&ved=0CEcQFjAEOAo&url=http%3A%2F%2Fdspace.tnpu.edu.ua%2Fbitstream%2F123456789%2F957%2F1%2FAntonuk.pdf&ei=oxgaU4zGGcfX4ATvqIG4AQ&usg=AFQjCNFSYSK2wSi1FsbazKKOgDHUJOzb7w&sig2=k9K1tRXezF4-H5ECsq6bdQ>
3. Кочарян, А. Б., Гущина, Н. І. Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у всесвітній мережі. – Київ: 2011. – 100 с.
4. Кравченко С. О. Аналіз чинників вибору професії еколога студентами КДЕТ / С. О. Кравченко, М. А. Стец, К. С. Доценко, Д. Д. Іванова // «Концептуальні шляхи розвитку: педагогічні науки» (м. Дніпро, 12-13 травня 2017 р.). – Херсон : Видавничий дім «Гельветика» 2017.
5. Кравченко С. О. Дослідження особистісних мотивів навчання студентами-екологами КДЕТ / Кравченко С. О., Півненко Ю. О., Юлдашева К. О. // «III Всеукраїнська наукова конференція студентів «Наукова Україна» (25–26 травня 2017 р.)– Дніпро, 2017. – С. 153-156.